

ВЕКТОР НАУКОВОГО ДИСКУРСУ

Валентина БЕНЕРА, проректор з наукової роботи, професор

Міжнародний проєкт «Інновації у вищій школі: тенденції та перспективи розвитку», зініційований науковою спільнотою нашої академії спільно з представниками закладів вищої освіти та наукових інституцій зарубіжних країн, став традиційним. Хронологічними віхами його реалізації стали 2004, 2007, 2013, 2017 і нинішній 2021 роки.

Цьогоріч – п'ята зустріч учасників Міжнародного проєкту, до якого на даному етапі долучилися науковці 11 країн Європи, Азії та Америки: Польщу представляли 8 наукових і освітніх установ, Узбекистан – 4, Бельгію, Білорусь, Болгарію, Великобританію, Німеччину, США, Фінляндію та Францію – по 1, Україну – 22. Науковий дискурс проходив у форматі науково-практичної інтернет-конференції на платформі ZOOM.

Співорганізаторами наукового форуму виступили Міністерство освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова, Криворізький державний педагогічний університет, Тернопільська обласна рада, Управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації та Кременецька гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка; з польської сторони – Польська академія наук, Представництво Польщі в Києві, Вармінсько-Мазурський університет в Ольштині, Люблінська політехніка. Особливістю п'ятої традиційної зустрічі науковців – фахівців педагогічної сфери – став не тільки онлайн-формат їх роботи, а й акцент на необхідність запровадження перспективних нооінновацій в освітньо-науковий простір в постпандемічну нооєпоху, причім науковці, характеризуючи трансформації інновацій та нооінновацій, виокремлювали їх європейський та глобальний виміри.

Суб'єктами онлайн-дискурсу в науковому Інтернет-просторі стали науковці Інституту «Схід-Захід» (Брюссель, Бельгія), Могилівський держуніверситет (Білорусь), Софійський технічний університет (Болгарія), Інститут досліджень ісламізму (Лондон, Великобританія), Трентський університет (Італія), Міжнародна науково-освітня асоціація L*Association 1901 «SEPIKE» (Маннхайм, Німеччина), Польська академія наук, Представництва Польщі в Києві, Наукове товариство м. Остроленка, Вармінсько-Мазурський університет в Ольштині, Люблінська політехніка, Університет природничих і гуманітарних наук та Богословський інститут в Седлеці, Вища Школа Міжнародного і Регіонального Співробітництва імені 3. Гьогера, Поморська академія в Слупську (всі – Польща), Міжнародна академія якості (Мілуоккі, США), Науково-технічне товариство радіотехніки, електроніки і зв'язку Узбекистану, Ташкентський університет інформаційних технологій і Ташкентський державний педагогічний університет, Університет імені Нізамі (всі – Ташкент, Узбекистан), Міжнародна академія якості (Гельсінкі, Фінляндія), Міжнародна науково-освітня асоціація L*Association 1901 «SEPIKE» (Пуатьє, Франція).

Україну в Міжнародному проєкті «Інновації у вищій школі: тенденції та перспективи розвитку» представляли НАПН України, НПУ імені М.П. Драгоманова, НУ імені Тараса Шевченка, Київський НУ імені Вадима Гетьмана, Київський медичний університет, Вінницький ДПУ імені Михайла Коцюбинського, Криворізький ДПУ, Волинський НУ імені Лесі Українки, Глухівський НПУ імені Олександра Довженка, НТУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Київський НАУ, Київський НМУ імені О.О.Богомольця, Полтавський НПУ імені В.Г. Короленка, Рівненський МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука, Рівненський ДГУ, Уманський ДПУ імені Павла Тичини, Хмельницький НУ, а також Дніпровська академія неперервної освіти (м. Дніпро), Рівненський ОІППО, Київський технікум електронних приладів і навіть заклади середньої освіти: Славутська ЗОШ I-III ступенів (Хмельницька область), Петропавлівська-Борщагівська ЗОШ I-III ступенів (Київська область).

До Організаційного комітету науково-практичної конференції Міжнародного проєкту увійшли академік НАПН України, ректор НПУ імені М.П. Драгоманова, професор Віктор Андрущенко, почесний академік Академії вищої школи України, ректор Кременецької гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка, професор Афанасій Ломакович, ректор Криворізького ДПУ, професор Ярослав Шрамко, професор Люблінської політехніки і нашої академії Михайло Пашечко, професор Вармінсько-Мазурського університету в Ольштині та нашої академії Генріх Стронський. Науковий комітет конференції склали проректор з наукової роботи Кременецької гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка, професор Валентина Бенера, проректор з навчально-методичної роботи НПУ імені М.П. Драгоманова, професор Роман Вернидуб, проректор з наукової роботи Криворізького ДПУ, професор Віта Гаманюк,

завідувачка кафедри педагогіки і психології вищої школи НПУ імені М.П. Драгоманова, професор Наталія Дем'яненко, завідувачка кафедри педагогіки Криворізького ДПУ, професор Тетяна Дороніна, професор кафедри методики і техніки навчання Люблінської політехніки Галина Рарот.

Учасників науково-практичної конференції «Інновації у вищій школі: тенденції та перспективи розвитку» привітали очільники вищих закладів освіти – співорганізаторів цього міжнародного наукового форуму: почесний академік Академії вищої школи України, професор Афанасій Ломакович, академік НАПН України, професор Віктор Андрущенко, ректор Криворізького ДПУ, професор Ярослав Шрамко. Функції модераторів конференції виконували професор Валентина Бенера (Кременецька ОГПА імені Тараса Шевченка), професор Наталія Дем'яненко (НПУ імені М.П. Драгоманова), професор Тетяна Дороніна (Криворізький ДПУ).

Науковий форум проходив у форматі наукових і студійних засідань. «Трансформація освітньо-наукового простору вищої школи у викликах сьогодення», «Професійна підготовка фахівців у контексті інтернаціональних освітніх систем», «Розвиток відкритого освітньо-виховного середовища вищої школи» та «Компетентнісний підхід у проектуванні та впровадженні інноваційних освітніх технологій» – такою була проблематика наукових засідань. У форматі студійних засідань науковці аналізували такі актуальні питання, як «Інноваційні виклики сучасної вищої освіти», «Концепція освіти впродовж життя: тенденції та орієнтири», «Інтенсифікація освітнього процесу у професійній підготовці фахівців», «Освітньо-виховне середовище закладу вищої освіти як чинник професійного розвитку педагога» та «Компетентнісний підхід в освітньому процесі вищої школи». Окрім цього, учасникам Проєкту була запропонована культурно-інформаційна програма, яка включала віртуальну екскурсію в Кременецькій гуманітарно-педагогічній академії імені Тараса Шевченка та відеотрансляцію святкового концерту з нагоди відзначення 200-річчя становлення вищої освіти у Кременці.

На першому науковому засіданні «Трансформація освітньо-наукового простору вищої школи у викликах сьогодення» свої презентаційні доповіді оприлюднили професор Кременецької ОГПА імені Тараса Шевченка Олександр Дем'янчук («Феномен трансформації в освітньо-науковому просторі вищої школи»), професор НПУ імені М.П. Драгоманова Наталія Дем'яненко («Герогіка як складова концепції освіти впродовж життя»), доцент Хмельницького НУ Ганна Красильникова («Реалізація освітнього процесу в умовах пандемії на базі комп'ютерних і цифрових технологій»), професор Люблінської політехніки Михайло Пашечко («Академічний капіталізм: інтеграція освіти, науки і бізнесу»).

«Професійна підготовка фахівців у контексті інтернаціональних освітніх систем» стала предметом дискурсу фахівців на другому науковому засіданні. Учасники дискусії висловилися з приводу важливих науково-педагогічних проблем теоретичного і практичного характеру: «Категорія «ідея університету» в предметному полі педагогіки вищої школи» (Володимир Мокляк, доцент Полтавського НПУ імені В.Г. Короленка), «Дидактичні інновації у вищій школі» (Алла Василіук, доцент Вінницького НПУ імені Михайла Коцюбинського), «Формування психолого-освітніх компетентностей магістрів-педагогів» (Анатолій Булда, професор НПУ імені М.П. Драгоманова), «Формування базових компетентностей майбутніх соціальних працівників у закладах вищої освіти засобами інноваційних технологій» (Ірина Кузава, доцент Волинського НУ імені Лесі Українки), «Перспективні нооінновації у розвитку освітньо-наукової сфери України в постпандемічну нооєпоху» (Костянтин Корсак, професор Київського медичного університету), «Процес акредитаційної експертизи освітніх програм: виклики та випробування» (Тетяна Дороніна, професор Криворізького ДПУ).

Над проблемою «Розвиток відкритого освітньо-виховного середовища вищої школи» працювали учасники третього наукового засідання. Свої аналітичні міркування з приводу анонсованої тематики оприлюднили професор Рівненського ДГУ Ілона Дичковська («Інноваційні наукові проєкти як засіб формування готовності майбутніх вихователів дошкільної освіти до інноваційної діяльності»), професор Ташкентського ДПУ імені Нізамі (Узбекистан) Уткир Толіпов («Основні якісні показники професійної

компетентності педагога»), професор Глухівського НПУ імені Олександра Довженка Любоє Артемова («Принцип природовідповідності у сучасному розвитку немовлят»), професор Вармінсько-Мазурського університету Генріх Стронський («Трансформація інновації: європейський вимір»), доцент Кременецької ОГПА імені Тараса Шевченка Ірина Онишук («Психолого-педагогічні аспекти проблеми розвитку самовираження майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти»), аспірантка Криворізького ДПУ Марина Микитенко («Глобалізація світу та освіти»).

Фахово-дослідницький інтерес науковців, які працювали в рамках четвертого наукового засідання, спрямувався на «Компетентнісний підхід у проектуванні та впровадженні інноваційних освітніх технологій». Анонсовану тематичну проблематику науковці вирішували через висвітлення конкретних питань: «Соціальні аспекти дидактики автоматизації і кібернетики» (Галина Рарот, професор Люблінської політехніки), «Проблеми і перспективи підготовки майбутніх учителів технологій у закладах вищої освіти України» (Микола Курач, доцент Кременецької ОГПА імені Тараса Шевченка), «Комунікація викладача та здобувача як засіб ефективної передачі інформації в умовах дистанційного навчання» (Ірина Скакальська, професор Кременецької ОГПА імені Тараса Шевченка), «Обдарованість у психолого-педагогічних дослідженнях» (Олександр Безносюк, професор Кременецької ОГПА імені Тараса Шевченка).

На першому студійному засіданні за темою «Інноваційні виклики сучасної вищої освіти» дискусію науковців вели модератори, доценти Кременецької ОГПА імені Тараса Шевченка Неля Цицюра та Вікторія Павелко. Своє бачення проблематики засідання висвітлили професор, член-кореспондент НАПН України Алла Бойко («Партнерська педагогіка у вищій школі»), доцент Полтавського НПУ імені В.Г. Короленка Алла Хоменко («Науково-педагогічне знання як основа професійної підготовки та інноваційної практики»), до-

цент НТУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Наталія Духаніна і доцент Національного авіаційного університету Ганна Лесик («Інформаційно-освітнє середовище як засіб підвищення ефективності навчального процесу»); представники Криворізького ДПУ – доцент Анжеліка Король («Дистанційне навчання як одна з форм інновацій у сучасній освіті»), аспірантка Яна Приступа («Актуальні тенденції розвитку первинної освіти»), начальник відділу міжнародних зв'язків Людмила Кругленко («Відображення проблем полікультурної освіти у вітчизняному дисертаційному дискурсі»), доцент Вікторія Іванова («Формування інноваційної компетенції майбутніх педагогів в умовах інноваційного освітнього середовища закладів вищої освіти»), аспірантки Ольга Поляківська («Дистанційна інтернаціоналізація як компонент стратегії сучасного університету»), Ольга Большаніна («Творчий доробок і педагогічна практика І. Падалка та Р. Лісовського в містечкій освіті початку ХХ століття») та Вікторія Плотнікова («Подорож як вид інформальної освіти в українських народних казках»), а також наші науковці – доценти Ольга Дух, Оксана Галаган і Неля Цицюра («Упровадження концепції Zero waste в освітніх закладах») та Вікторія Павелко («Особливості використання інтеграції в освітньому просторі ХХ століття»).

Модераторами студійного засідання за проблемою «Концепція освіти впродовж життя: тенденції і орієнтири» виступили доценти нашої академії Марія Боднар і Степан Шабага. Тут прозвучали презентаційні виступи з комплексу важливих питань: «Освіта впродовж життя: пріоритетні напрями розвитку Дніпровської академії неперервної освіти» (Любов Пасічник, вчений секретар Дніпровської академії неперервної освіти), «До проблеми освіти дорослих як складової освіти впродовж життя» (Ірина Макаренко, доцент Криворізького ДПУ), «Наукові орієнтири створення структурно-функціональної моделі неперервної підготовки вчителів початкової школи до професійної діяльності» (Таміла Джаман, доцент Рівненського ОІППО), «Вплив етнічної ідентифікації на шляхи життєздійснення особистості» (Марія Боднар, доцент Кременецької ОГПА імені Тараса Шевченка), «Підготовка вчителя до професійної діяльності: роль і значення стійких мотивів» (Олена Ільченко, доцент Полтавського НПУ імені В.Г. Короленка), «Протидія насильству: гендерні аспекти сучасної освіти» (Ірина Никитюк, магістрантка Криворізького ДПУ), «Аналіз дитячих малюнків як метод дослідження дитячої психіки» (Людмила Мишаківська і Наталія Сербай, викладачі Фахового коледжу Кременецької ОГПА ім.Тараса Шевченка), «Гендерна освіта: стан проблеми у науково-педагогічному дискурсі» (Дарія Шумська, аспірантка Криворізького ДПУ), «Технічна творчість, винахідництво і раціоналізаторство у виробничій діяльності» (Ростислав Гарматюк і Степан Шабага – доценти, Михайло Панчук, аспірант Кременецької ОГПА ім.Тараса Шевченка).

